

JAN OTTE

JACOBIEËN VAN WILLIGEN

DE FRUYTIER VERVAAGT DE GRENZEN TUSSEN REGULIER EN SPECIAAL

Midden in het gebouw van de reformatorische scholengemeenschap Jacobus Fruytier in Apeldoorn bevindt zich een nevenvestiging van de vso Obadjaschool in Zwolle (cluster 4). Nu is het nog een aparte afdeling, maar als het aan de school ligt, zullen de grenzen tussen speciaal en regulier onderwijs de komende jaren steeds meer vervagen, zo blijkt uit een gesprek met bestuurder Jan Otte en directeur passend onderwijs Jacobien van Willigen.

Hoe ver de Fruytier zal gaan in het samenvoegen van speciaal en regulier voortgezet onderwijs, is nog niet duidelijk. Als deelnemer van het in 2020 gestarte landelijke experiment 'samenwerking regulier en speciaal onderwijs' zal de school dat de komende zes jaar gaan onderzoeken. "Wat ons betreft is de uitkomst open", zegt Jan Otte. "We sluiten niet uit dat vso voor een klein deel van de leerlingen nodig blijft. Dat is mede afhankelijk van de ruimte die we krijgen om bepaalde wettelijke regelingen en mogelijkheden van het vso ook in het reguliere onderwijs in te zetten. Ons ideaal is dat we elke leerling, met of zonder diagnose, onderwijs en ondersteuning op maat geven en toerusten om als christen een plaats in de samenleving in te nemen."

DOORSTROOMKLAS

Doordat de school ook meedeed aan een eerder experiment van OCW (2007 - 2020), is er al heel wat ervaring opgedaan met vso-leerlingen in de reguliere setting. Dat heeft geleid tot mooie resultaten én tot voortschrijdend inzicht. Zo volgen cluster 4 leerlingen al jarenlang zogenoemde 'symbioselessen' in de reguliere afdelingen van de Fruytier. "Bijna elke vso-leerling volgt symbioselessen," vertelt Jacobien van Willigen, "maar de stap om leerlingen helemaal terug te plaatsen in het reguliere onderwijs blijkt groot te zijn. Daarom zijn we dit schooljaar gestart met een 'doorstroomklas' voor leerlingen die in principe kunnen overstappen, maar daar nog niet helemaal klaar voor zijn. Inzet van de doorstroomklas is dat deze leerlingen binnen één schooljaar worden teruggeplaatst in het reguliere onderwijs."

VEILIGE LANDING

De ervaringen hebben ook antwoorden gegeven op de vraag hoe het komt dat de overstap naar regulier onderwijs voor bepaalde leerlingen moeilijk is, vertelt

Van Willigen. "Dat kan onder andere samenhangen met de systemen die de school gebruikt, zoals magister en andere registratiesystemen, maar ook kunnen we meer doen om deze leerlingen een veilige landing en maatwerk te geven in het reguliere onderwijs."

Docenten die vso-leerlingen in de klas hebben, krijgen een 'wegwijzer' waarin de ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn beschreven en kunnen voor individuele leerlingen gericht ondersteuning krijgen van de ambulante begeleiders. "Maar het vergt van het ontvangende team ook een goede samenwerking en afstemming met de afdelingen en professionals waar de leerling mee te maken heeft", zegt Van Willigen. "Dat gaat niet vanzelf, onder meer doordat er nu nog een apart cluster 4 team is. Als we het vso meer vervlechten in het reguliere onderwijs - daar werken we aan - zal die samenwerking ook verbeteren."

SAMEN ONDERWEG

Ook beeldvorming speelt een rol. Aan de ene kant kijken 'reguliere' docenten vaak anders naar de vso-leerlingen dan naar hun reguliere leerlingen; aan de andere kant leggen de cluster 4 docenten de lat hoog wat betreft de vaardigheden die leerlingen moeten beheersen om de overstap te maken en hebben ze vaak moeite om de leerlingen los te laten in het reguliere onderwijs. Van

Willigen: "Zij denken vaak dat de leerling 'alles moet kunnen' om in het reguliere onderwijs mee te kunnen komen. Aan beide kanten speelt beeldvorming dus een rol. We zijn dat nu met elkaar aan het ontdekken en we zijn samen onderweg om te leren. Dat is een hele leerzame ontwikkeling."

SCHAKELKLASSEN

De school is er niet alleen op gericht om cluster 4 leerlingen door te laten stromen naar reguliere klassen, ook wil ze voorkomen dat reguliere leerlingen in het vso terechtkomen. Daarom zijn er op de drie locaties van de school - Apeldoorn, Uddel en Rijssen - zogenoemde 'schakelklassen' ingericht. "Hier wordt alle mogelijke expertise ingezet om de leerlingen op maat te ondersteunen, zodat ze op de reguliere school kunnen blijven", vertelt Otte. "We trekken samen op met een andere school in het samenwerkingsverband bij de intakes en het bespreken van de zorgvraag van de leerling. Ook delen we waar mogelijk expertise met de cluster 4 afdeling van deze school. Het doel is dat leerlingen het juiste onderwijs thuisnabij kunnen volgen. Omdat het gaat om reformatorische scholen, reizen leerlingen die op vso zijn aangewezen nu soms naar Apeldoorn. Wij denken dat dat anders, beter kan."

FLEXIBILISEREN

Zo worden de grenzen tussen regulier en speciaal onderwijs gaandeweg op verschillende manieren vervaagd. Het uiteindelijke doel daarvan is dat elke leerling onderwijs en ondersteuning op maat krijgt. Otte: "Het draait erom dat we ons niet zozeer afvragen hoe de leerling het beste past in de structuur van onze school, maar hoe wij ons onderwijs passend kunnen maken voor de individuele leerling."

MEER INFORMATIE

Jacobien van Willigen

wgn@jfsg.nl